

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

I. De adcusationibus, anquisitionibus, & denunciationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

LIBER QUINTVS.

DE ADCVSATIONIBVS,

ANQVVSATIONIBVS, ET
denunciationibus. Tit. I.

De adcusationibus.

Vnc de adcusationibus tractator.

Et primùm quidem de personis.

Si enim legitimus adcusator non
fiet: adcusatus ne fatigator. *1. Si legi-
timus.*Itaque laicus clericũ, aut de ini- *10. Cũ P.*
micitiis oppidò suspectus ne adcusato.Vnde manifestus electi confirmati inimicus, *13. Memi-
nimus.*
etsi eum se de simonia adcusaturum proponet,
etsi ad Ro. Põt. adpellabit, eius benedictionem
ne impedito.Sed & inimicis cohabitantes ab adcusatione *7. Repel-
lantur.*
repelluntur.Episcopus autem cũ, quem ante à cõhabita- *5. Nulli.*
tione & familiaritate sua separare neglexerit, ab
adcusatione sui ne repellito.Qui si euangelicè monitus factum emendare *2. Si quis
episcopus.*
nolet: tũc demũ instantibus legitimis adcusato-
ribus cõsa ad primates canonicè defertor.Abbatis autem criminatio cũ monachis quo- *3. Illa.*
rum interest discũtor.Itaq; monachi, ni aliud oberit quã quod sub *11. Ex
parte.*
abbatis imperio sient, ab eius adcusatione ne re-
pelluntur. alios tamen ne adcusanto. Ollis, cũm
propriũ non habeãt, expensã necessariã, donec

De adfus. an quis. & denunc.

caufa terminetur, de rebus monafterii adminiftrator.

12. *Si con-* Presbyter autem, qui ebrius in taberna per-
stiterit. noctaffe, pofteridieque nulla præmiſſa dormi-
tione facrificaffe coram epifcopo ſuo conuictus erit, aut adcuſatus ingenuè fatebitur, beneficio priuator.
9. *Euiden-* Quod ſi notorium ſcelus erit: adcuſatore ne
tia. egeto.
6. *De his.* Cæterùm de quibus criminibus quis adcuſatus eſt adcuſatio ne reſtaurator.
15. *Veniens* Sed & qui alicuius mandato ſtare iuraſſit, ſi ab eo mandatum accepit eum ne ampliùs adcuſet, ab eius adcuſatione repellitor.
14. *Licet.* Porrò adcuſator ante inſcriptionē impunè eū deſiſtat, olli ià perpetuum ſilentium imponitor.
16. *Super* Crimen enim trifariam cum opponatur, ad-
his. cuſando, denunciando, excipiendo, adcuſator neceſſario ſeſe inſcribito, licet denunciator non item. Excipiens, ſi aduerſarium probata exceptione & ab obtinendo officio beneficiove repelli, & ab obtento deiici futurum fiet, ad extraordinariam pœnam ſeſe adſtringito, aliàs ſecus eſto. In diſcutiunda tali exceptione procurator interuenire valet.
23. *Accedens.* Criminis autem exceptio alicui obiecta, ni de eo publice infamatus fiet, conlationis ei factæ executionem ne impedito. Poſt executionem ſi legitimus parebit adcuſator: cauſa diſcutitor. Si non parebit, aut nõ probabit: infamato purgatio indicitor. In ea ſi deficiet: vt conuictus punitor.

De acquisitionibus.

IN aliquem, nisi præcedet infamia ne anquiritor. tuncque non inimici, criminosive, sed idonei ad prosequendam acquisitionem, aut testificandum admittuntur. Non probato crimine infamato purgatio indicitor.

Itaque contra non infamatum, etsi duo pluresve iurati eum crimen aliquod ipsis videntibus admisisse iurabunt, aut famosus in eum libellus in occulto porrigetur, ne anquiritor. Sed nec testibus qui iurati antequam iuramentum eius se inimicos adserent (ni ante iuramentum in fraudem hoc dixisse præsumantur) creditor.

Sed nec quis ob solam famam & testium credulitatem deponitor. Infamato autem (ut diximus) purgatio arbitrio iudicantis imperator. Is vero, eum cuius apud bonos & graueis læsa non est opinio, ob dicta paucorum infamatum ne autumet, cayeto.

Maximè autem in prælatum de iis tantum super quibus infamia præcessit superior anquirito. tuncque eum vocato, acquisitionis capita exponito, dicta & nomina testium publicato, legitimas eius exceptiones admittito, probato crimine grauiore eum ab administratione remoueto. In regularibus hæc formula non vsquequaque seruator.

Vnde etsi abbas exauthoratus circa quem anquiritor iudicariū ordinem non seruauit summo iure restituendus foret, si tamen superiori de sufficientibus exauthorationis meritis con-

19. Cum oporteat.

21. Inquisitionis. De præ. tertia.

De præ. quesuisti

24. Qualiter & quando. ij.

22. Ad petitionem.

stabit, cum ne restituito, sed priuatum manere iubeto. Quod si alter prioris loco suffectus est, cum in eo quoque summo iure peccatum fiet, sententia remouetur, at eadem ipsa actutum restituitor.

17. *Qua-
liter &
quando. i.*

In cæteris anquisitores qui debitum anquisitionis ordinem non seruassint prudenter se conrigunto. Si autem in quos anquiritur aliquis ecclesiæ clerici eorum quæ in ea tam in capite quàm in membris reformanda erunt, præterquam si occulta sient, meram plenam se veritatem dicturos iuranto.

18. *Cum
dilecti.*

Quod si is in quem anquiritur se tantum ad interrogata responsurum iurassit: volens post confessionem excusationes probare quæ non eam perimant, sed exponant, auditor. Sin meram plenam veritatem dicere iurarat; ne auditor, at punitor.

21. *Inqui-
sitions.
in princ.*

Itaque si crimen per viam anquisitionis probatum tale fiet, vt peracta etiam pœnitentia ordinis exequutionem beneficii ve retentione impediatur: illud veluti in adcusationis iudicio punitor. alioquin arbitraria pœna esto.

De denunciationibus.

20. *Cum
dilectus.*

Publici concubinarij, eoque nomine excommunicati, conspiratores, qui ve non præmouessint à denunciatione repelluntor.

4. *Omni-
potens.*

Quod si legitimus erit denunciator: is de quo crimina nunciantur interim ad honorē ne promouetur.

Immo & contra prælaturam de dilapidatione <sup>27. Præla-
torum.</sup> denunciatum nedum anquiritor, sed & interim
omnis alienandi facultas olli interdicitor.

Denique excommunicationum suspensio- ^{26. Olim.}
nūmve sententiæ per abbatem iam denuncia-
tum aliūmve pro eo in monachos denūciantes
vel ollis adhærentes latæ relaxantor, spoliati re-
stituuntor, iuramenta de tacenda veritate extor-
ta remittuntor, de plano proceditor, at denun-
ciato dicta testium eduntor, denunciantibus ex-
pensæ de bonis monasterii suppeditantor, qui
tamen huius ergo ab abbatis obedientia ne exi-
muntor, obedientia sine præiudicio litis esto.

Denunciationses vt effectum fortiantur, me- ^{25. Sicut.}
tropolitani singulis annis prouincialia concilia
celebrantor. In iis de corrigendis excessibus, &
moribus reformandis, maxumè clericorum, tra-
ctator, scita canonica leguntor, idoneæ personæ
sequenti concilio corrigenda denunciaturæ per
singulas diœceses statuuntor. Episcopi quoque
singulis annis episcopales synodos coguntor. In
eis placita prouincialia poblicantor. hæc qui ne-
glexint ab exequutione officii suspenduntor.

De calumniatoribus.

Tit 2.

SI quis adufatione tua occisus est (ni pro pa- <sup>c. 3. si præ-
cedentis.</sup> ce istuc feceris) in pane & aqua dies quadra-
genos cum septē annis sequentibus pœniteto. <sup>Accu-
fasti.</sup>
Sin debilitatus tantum : tribus quadragesimis
pœniteto.